

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 391/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. Č., J., zastúpeného advokátom JUDr. D. K., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v odvolacom konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 8 Cb 428/97 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Č. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2010 doručená sťažnosť M. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“), ktorý nekoná o odvolaní v jeho právnej veci v konaní

vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 Cb 428/97.

Sťažovateľ je účastníkom konania pred okresným súdom o zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom (282 896 Sk s prísl.), ktoré sa začalo na jeho návrh 19. septembra 1997 a do dnešného dňa nebolo skončené.

Ďalej v sťažnosti sťažovateľ okrem iného uviedol:

„Dňa 12. 10. 2009, bol vydaný rozsudok, ktorý návrhu vyhovel. ...

Proti rozsudku sťažovateľ podal odvolanie dňa 22. decembra 2009 ...

Od tejto doby ani Okresný súd, ale ani Krajským súdom v Banskej Bystrici, nebol vykonaný žiaden úkon. Sťažovateľ listom zo dňa 12. 8. 2010 požiadal o prešetrenie prieťahov v súdnom konaní, na ktorý Okresný súd v Žiari nad Hronom odpovedal listom dňa 13. 8. 2010 a oznámil sťažovateľovi, že spis odovzdal Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 1. 2. 2010. ...

Sťažovateľ tak nemá vedomosť, prečo v spore do dnešného dňa Krajský súd v Banskej Bystrici, ak mu bolo odvolanie doručené, nekoná. Nekonaním súdu sťažovateľovi bola spôsobná škoda, keď po dobu viac, ako trinásť rokov je ponechaný v neistote, uhrádza súvisiace trovy súdne a právne, čo si hodnotí na čiastku 3 000,- €.

Na základe týchto skutočností mám za to, že Krajský súd v Banskej Bystrici porušuje právo sťažovateľa dané mu Ústavou SR v článku 48 ods. 2, keď v neprávoplatne neukončenom spore naďalej nepokračuje a následne bezdôvodne po dobu siedmich mesiacov vôbec o odvolaní nekoná a spor trvá trinásť rokov.

Žiadame preto Ústavný súd SR o vydanie nasledovného rozhodnutia

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní v spornej veci č. j. 8 Cb/428/1997 porušil právo sťažovateľa na riadne prerokovanie veci a rozhodnutie sporu bez zbytočných prieťahov, priznanému čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

• Titulom porušenia sťažovateľových práv priznáva sa mu odškodné v čiastke 3 000,- € a úhrada trov právneho konania na Ústavnom súde SR vyčíslených na pojednávaní.

• *Krajský súd sa zaväzuje, bez ďalších prietáhov pokračovať v prejednávaní a rozhodovaní sporu.*“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti i navrhovaného petitu je zrejmé, že sťažovateľ namieta zbytočné prietahy v konaní krajského súdu, ktorý nekoná o jeho odvolaní z 22. decembra 2009 proti rozhodnutiu okresného súdu vydanému v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cb 428/97 „*po dobu siedmich mesiacov vôbec*“, čím malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má k dispozícii podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody v danej veci sťažovateľ neuviedol a ani ústavný súd ich nezistil.

Podľa ustáleného názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, I. ÚS 164/2010). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom

vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Keďže ústavný súd zistil, že sťažovateľ dosiaľ nepodal predsedovi krajského súdu kvalifikovanú sťažnosť na prietahy v predmetnom konaní pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (dôkaz o tom ústavnému súdu vôbec nepredložil a za takýto dôkaz nemožno považovať dopyt či urgenciu jeho právneho zástupcu z 12. augusta 2010 adresovanú na okresný súd) a ani z obsahu sťažnosti a z jej príloh nevyplýva, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľa z dôvodov hodných osobitného zreteľa, odmietol jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom krajského súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť (obdobne I. ÚS 182/2010).

V dôsledku odmietnutia sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami v nej uvedenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2010